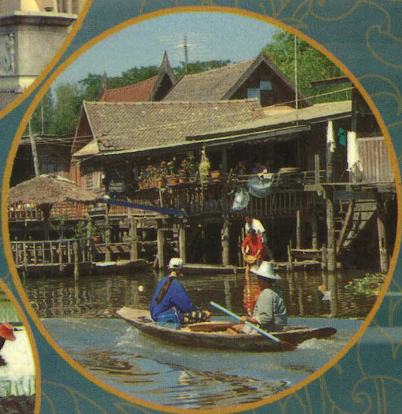
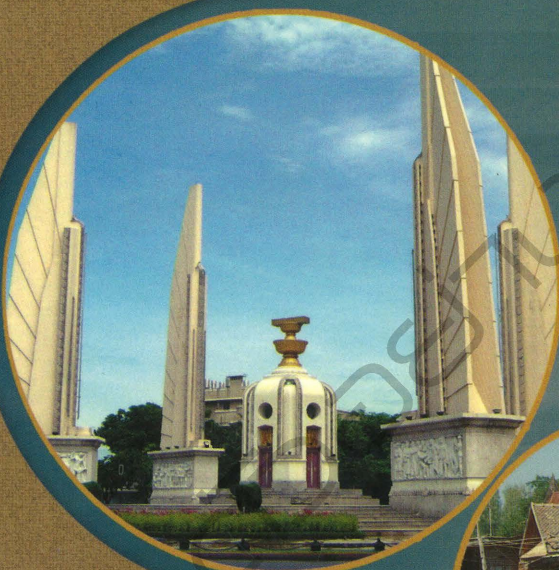

ประชาธิปไตยในวิถีชีวิตไทย

คำนึ่ง ชัยสุวรรณรักษ์
ธีระพล บุญสร้าง

 IMAC EDUCATION

หนังสือสำหรับค้นคว้าอ้างอิง

ประชาธิปไตยในวิถีชีวิตไทย

สำหรับ

บุคคลทั่วไป

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
มาตรฐาน ส.2.2 : เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา

และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คำนิ้ง ชัยสุวรรณรักษ์

ธีระพล บุญสร้าง

ประชาธิปไตยในวิถีชีวิตไทย

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

คำนึง ชัยสุวรรณรักษ์.

ประชาธิปไตยในวิถีชีวิตไทย. -- กรุงเทพฯ : แม็ค, 2549.

128 หน้า.

1. ประชาธิปไตย. I. ชื่อเรื่อง.

321.8

ISBN : 974-961-638-8

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

บริษัทหอสงวนลิขสิทธิ์ ห้ามมิให้ผู้ใดนำส่วนหนึ่งส่วนใด หรือตอนหนึ่งตอนใด ของเนื้อเรื่อง ภาพประกอบและอื่นๆ ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้ไปทำการคัดลอก โดยวิธีพิมพ์ดีด เรียงตัว อัดสำเนา ถ่ายฟิล์ม ถ่ายเอกสาร พิมพ์โดยเครื่องจักร หรือวิธีการอื่นใดเพื่อนำไปแจก จำหน่าย

สงวนลิขสิทธิ์ : มกราคม 2549

ราคา : 80 บาท

จัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด

การสั่งซื้อ : ส่งธนาคัติสั่งจ่าย ไปรษณีย์ลาดพร้าว ในนาม บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด

9/99 อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว 38 ถนนลาดพร้าว แขวงจันทระเกษม

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2938-2022-7 โทรสาร 0-2938-2028

พิมพ์ที่ : หจก. วิเจ พรินติ้ง โทรศัพท์ 0-2424-7815

หนังสือเล่มนี้พิมพ์ด้วยกระดาษ ดับเบิล เอ กระดาษจากไม้ปลูก ไม่รบกวนไม้อรรมชาติ

คำนำ

“ประชาธิปไตยในวิถีชีวิตไทย” เป็นหนังสือค้นคว้าอ้างอิงกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม มาตราฐาน ส 2.2 : เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เนื้อหาภายในเล่มประกอบด้วย ความหมาย ความเป็นมา และความสำคัญของประชาธิปไตย ความหมายของประชาธิปไตย ความเป็นมาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ประชาธิปไตยในโรงเรียน ประชาธิปไตยในชุมชน การใช้สิทธิทางประชาธิปไตย วิถีประชาธิปไตยในสังคมไทยและสังคมโลก

บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด หวังเป็นอย่างยิ่งว่า **“ประชาธิปไตยในวิถีชีวิตไทย”** จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และสามารถนำมาใช้ปรับปรุงเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด

สารบัญ

ความหมาย ความเป็นมา และความสำคัญของประชาธิปไตย	5
พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	16
ประชาธิปไตยในโรงเรียน	28
ประชาธิปไตยในชุมชน	43
การใช้สิทธิทางประชาธิปไตย	74
วิถีประชาธิปไตยในสังคมไทยและสังคมโลก	107
บรรณานุกรม	124

ความหมาย ความเป็นมา และความสำคัญของ ประชาธิปไตย

ประเทศประกอบไปด้วยกลุ่มคนหรือกลุ่มสังคมที่มีพื้นที่หรืออาณาเขตที่แน่นอน หากสังคมเหล่านั้นมีการเอารัดเอาเปรียบ ช่มเหรงรังแกกัน ย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย สังคมนั้นก็จะมีแต่ความวุ่นวาย ไม่มีความสุขในทางตรงกันข้าม หากสังคมใด สมาชิกมีความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานตามสิทธิและหน้าที่ในฐานะต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อม ภายใต้กรอบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และกติกาสังคม สังคมนั้นก็จะอยู่กันอย่างสงบสุข ร่มเย็น มีความเจริญก้าวหน้า และเกิดประโยชน์ต่อสังคม ลักษณะกฎเกณฑ์ทางสังคมย่อมมีความแตกต่างกันออกไป บางแห่งอาจจะเคร่งครัดเด็ดขาด บางแห่งอาจจะนุ่มนวลยืดหยุ่นได้ แต่เมื่อเวลาผ่านไปย่อมได้รับการพัฒนาจนเกิดเป็นระบอบการปกครองที่เหมาะสมยิ่งขึ้น สามารถทำให้คนในสังคมยอมรับและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม

ระบอบการปกครองจึงมีความสำคัญต่อชีวิตการอยู่ร่วมกันในสังคม หากการปกครองมีเสถียรภาพมั่นคง รัฐบาลภายใต้ระบอบการปกครองก็สามารถบริหารบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนทั่วประเทศ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยถือว่าเป็นระบอบการปกครองที่เหมาะสมและดีที่สุดในปัจจุบัน เป็นการปกครองที่สนองความต้องการพื้นฐานของธรรมชาติของมนุษย์ คือการยอมรับสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจปกครองประเทศอย่างทั่วถึง และมีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการผูกขาดอำนาจทางการเมืองของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง อย่างไรก็ตามการปกครองระบอบประชาธิปไตยจะไม่สามารถสนองต่อความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้ถ้าประชาชนในประเทศขาดวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในวิถีทางสังคมประชาธิปไตย

ปัจจุบันประเทศไทยปกครองระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีนายกรัฐมนตรีพร้อมด้วยคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ทำหน้าที่บริหารประเทศ

ความหมายของประชาธิปไตย

เป็นคำที่ไทยบัญญัติขึ้นมีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า democracy ซึ่งมาจากภาษากรีกว่า demokratia เป็นคำผสมระหว่าง demos ซึ่งแปลว่าประชาชน กับ krotos ซึ่งแปลว่า การปกครอง คำว่า democracy จึงหมายถึงอำนาจของประชาชน เช่นเดียวกับคำว่า “ประชาธิปไตย” ซึ่งเกิดจาก ประชา มาจากคำว่า ประชาชน อธิปไตย คือ อำนาจอสูงสุด ซึ่งหมายถึง อำนาจอสูงสุดของประชาชน

ดังนั้นคำว่า ประชาธิปไตย จึงหมายถึงการปกครองที่ถือว่าประชาชนมีอำนาจสูงสุด ซึ่งเป็นการปกครองของประเทศ โดยประชาชนและเพื่อประชาชน สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองเท่าเทียมกัน ทั้งในด้านการปกครอง และการดำเนินชีวิตของตนเอง ซึ่งสามารถอธิบายได้สองความหมายคือ

1. ประชาธิปไตยในด้านการปกครอง หมายถึง ระบอบการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิที่จะปกครองตนเอง หรือเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่ปกครองประเทศแทนตน

2. ประชาธิปไตยในด้านการดำเนินชีวิต หมายถึง การดำเนินชีวิตของประชาชนตามวิถีของประชาธิปไตย เช่น การเคารพสิทธิเสรีภาพของกันและกัน การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และการใช้เหตุผลพิจารณาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และใช้เสียงข้างมากในการแก้ไขปัญหา

ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อาจแยกเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขกับระบอบประชาธิปไตยแบบมีประธานาธิบดีเป็นประมุข ซึ่งแบบมีประธานาธิบดีเป็นประมุขนั้นยังแยกเป็นระบบซึ่งประธานาธิบดีใช้อำนาจบริหารผ่านนายกรัฐมนตรี เช่น ฝรั่งเศส ลาว เวียดนาม เป็นต้น และระบบซึ่งประธานาธิบดีใช้อำนาจบริหารโดยตรง ไม่มีนายกรัฐมนตรี เช่น สหรัฐอเมริกา ฟิลิปปินส์ เป็นต้น

ความเป็นมาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

แนวความคิดเรื่องประชาธิปไตยได้เกิดขึ้น 2,000 กว่าปีมาแล้ว โดยเริ่มขึ้นครั้งแรกที่ประเทศกรีซโดยพลเมืองในนครต่างๆ จะมาประชุมกันเพื่อแสดงความคิดเห็นในการปกครองบ้านเมือง พลเมืองชายที่บรรลุนิติภาวะแล้วทุกคน

มีสิทธิเข้าร่วมประชุมเพื่อออกกฎหมายและตัดสินใจปัญหาต่างๆ เรียกรูปแบบการปกครองนี้ว่า “ประชาธิปไตยทางตรง” ในระยะแรกๆ การประชุมดำเนินไปด้วยความราบรื่น แต่ในระยะหลังพลเมืองเพิ่มมากขึ้น ปัญหาต่างๆ จึงเกิดตามมา และการที่จะให้พลเมืองจำนวนมากๆ มาเข้าร่วมประชุมพร้อมกันนั้นเป็นไปได้ยาก จึงเกิดแนวความคิดที่จะส่งตัวแทนที่ประชาชนเลือกมาทำหน้าที่แทนตน เพราะเห็นว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ดีที่สุดในโลก เรียกรูปแบบนี้ว่า “ประชาธิปไตยทางอ้อม”

ส่วนความเป็นมาของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยนั้น ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 โดยคณะราษฎร ซึ่งประกอบไปด้วยทหาร ตำรวจ ข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน ได้ทำการยึดอำนาจการปกครองจากพระมหากษัตริย์ การเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นอำนาจสูงสุดของปวงชนชาวไทย โดยถือคติว่า เป็นอำนาจของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน หลังจากมีการปกครองหลายรูปแบบ เช่น การปกครองแบบพ่อกับลูก ในสมัยสุโขทัย การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ในสมัยอยุธยา ธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์

ส่วนสาเหตุที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองก็เนื่องมาจาก

1. ปัญหาเศรษฐกิจ งบประมาณขาดดุล รัฐบาลไม่สามารถหารายได้ให้เพียงพอ รายจ่ายมากกว่ารายรับ
2. การปกครองระบอบประชาธิปไตยได้แพร่หลายไปทั่วโลก และมีเจ้านาย ข้าราชการเดินทางไปต่างประเทศ ได้ไปเห็นความเจริญในด้านต่างๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ก็มีความต้องการให้ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
3. ไทยได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจที่ตกต่ำไปทั่วโลก อันเป็นผลมาจากสงครามโลกครั้งที่ 1

4. ทำตามอย่างประเทศญี่ปุ่น จีน ตุรกี

5. ข่าวสารทางหนังสือพิมพ์เจริญก้าวหน้า ทำให้ประชาชนทราบความเคลื่อนไหวของรัฐบาล และอาจไม่พอใจรัฐบาลบ้าง

หลักการของประชาธิปไตย

การปกครองระบอบประชาธิปไตยในแต่ละประเทศย่อมแตกต่างกันไปตามกฎหมายและวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ สำหรับในประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แต่สิ่งหนึ่งที่มีหลักเหมือนกันในระบอบประชาธิปไตยของทุกประเทศคือ ประชาชนทุกคนมีสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค ภายใต้กฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาจากเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน เพื่อให้คนจำนวนมากได้รับประโยชน์มากที่สุด

หลักการสำคัญของประชาธิปไตย มีดังนี้

1. อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นอำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ ซึ่งเรียกกันว่าอำนาจอธิปไตย มาจากปวงชน มี 3 อย่าง คือ อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจอตุลาการ

2. ประชาชนอาจใช้อำนาจอธิปไตยโดยตรงหรือผ่านทางผู้แทนที่เขาเลือกตั้งก็ได้ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ

3. มีพระมหากษัตริย์หรือประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศ

4. ประชาชนทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค ตามกฎหมาย ซึ่งประชาชนทุกคนมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายและขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างเท่าเทียมกัน

- สิทธิ หมายถึงอำนาจอันทบธรรมที่บุคคลพึงมีในฐานะเป็นพลเมืองของประเทศภายใต้กฎหมาย เช่น สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิในการประกอบอาชีพ สิทธิในการอยู่อาศัย สิทธิในการเลือกตั้ง เป็นต้น

- **เสรีภาพ** หมายถึงการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลตามสิทธิที่มีอยู่โดยไม่รุกรานสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เช่น เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในการประกอบอาชีพ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

แต่เพื่อความเป็นระเบียบของสังคม ความมั่นคง และความสงบสุขของประเทศ การใช้สิทธิและเสรีภาพต้องอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย

- **ความเสมอภาค** หมายถึงความเท่าเทียมกันของบุคคลอันพึงประสงค์ได้ภายใต้กฎหมายเดียวกัน

- **หน้าที่** หมายถึงภารกิจที่ต้องทำในฐานะที่เป็นคนไทย ซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น การเสียภาษีอากร การป้องกันประเทศ การปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นต้น

ลักษณะทั่วไปของประชาธิปไตย

การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น เป็นการอยู่ร่วมกันของสังคมที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ตลอดจนการเป็นผู้นำและมีผู้ตามที่ดี โดยยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ให้ความสำคัญแก่สมาชิกทุกคนโดยไม่เลือกชั้นวรรณะ เพศ หรืออายุ เพราะถือว่าสมาชิกทุกคนมีสิทธิ์สร้างความเจริญให้แก่สังคม และรู้จักเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นตามมติเสียงข้างมาก

ลักษณะทั่วไปของประชาธิปไตยมีดังนี้

1. การยอมรับในเหตุผล
2. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง
3. การเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น
4. การประนีประนอม

5. การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
6. การแสดงความคิดเห็น
7. การใช้เสียงข้างมากในการตัดสินใจแก้ปัญหา
8. การยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
9. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
10. การปฏิบัติหน้าที่ต่อสังคมตามอายุ ฐานะ และตำแหน่ง ในสังคม
11. พึงระลึกเสมอว่า เราเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

รัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ กำหนดรูปแบบ ลักษณะ วิธีการของการปกครองประเทศ กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยราชการที่สำคัญของรัฐ บทบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของราษฎร กฎหมายอื่นๆ จะขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญไม่ได้ สิ่งที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญได้แก่

- ระบอบการปกครอง
- สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค และหน้าที่ของประชาชน
- แนวนโยบายแห่งรัฐ
- ที่มา อำนาจ และหน้าที่ของประมุขของประเทศ
- รายละเอียดเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตย
- เงื่อนไขในการใช้รัฐธรรมนูญ

อำนาจอธิปไตย

รัฐธรรมนูญได้กำหนดระเบียบการใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ หรืออำนาจอธิปไตยไว้ 3 ประเภท คือ

1. อำนาจนิติบัญญัติ ได้แก่ อำนาจในการออกกฎหมายและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐสภาใช้อำนาจนี้ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจในการให้คำแนะนำ ลงพระปรมาภิไธย ในการออกกฎหมาย และทรงยับยั้งกฎหมายนั้น หากพระองค์ไม่ทรงเห็นด้วย

2. อำนาจบริหาร ได้แก่ อำนาจในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการบริหารประเทศ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ใช้อำนาจนี้ในการบริหารประเทศ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีในการบริหารประเทศ

3. อำนาจตุลาการ ได้แก่ อำนาจในการตัดสินคดีความยุติธรรม ผู้ใช้อำนาจนี้คือ ศาล ซึ่งเป็นผู้พิพากษาคดีต่างๆ แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

1) ศาลชั้นต้น เป็นศาลแรกของคดีทุกคดี มี 7 ประเภท คือ ศาลอาญา ศาลแพ่ง ศาลแรงงาน ศาลจังหวัด ศาลแขวง ศาลภาษีอากร ศาลเยาวชนและครอบครัว

2) ศาลอุทธรณ์ เป็นศาลชั้นกลาง พิจารณาคดีที่มาจากศาลชั้นต้น ตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร

3) ศาลฎีกา เป็นศาลที่พิจารณาคดีที่มาจากศาลอุทธรณ์มาแล้ว และรู้ความเป็นมา คำตัดสินของศาลฎีกาถือเป็นที่สุด

ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขมาเป็นเวลากว่า 70 ปีแล้ว มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ 16 ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบัน และนับเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกในประเทศไทยที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการยกร่างตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

การปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
จึงนับได้ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็น
รัฐธรรมนูญของไทยฉบับที่นำระบบกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญมาใช้ และ
สร้างคำว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ” ขึ้นมาในระบบกฎหมายไทย
เป็นกฎหมายที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับองค์กร กลไก และวิธีการในการปกครอง
ประเทศ ถือได้ว่าเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ มี 8 เรื่อง ดังนี้

1. กฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการเลือกตั้ง
2. กฎหมายเกี่ยวกับพรรคการเมือง
3. กฎหมายเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
4. กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
5. กฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง
6. กฎหมายเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน
7. กฎหมายเกี่ยวกับการออกเสียงประชามติ
8. กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิก
วุฒิสภา

ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญประเภทที่จำเป็นเร่งด่วน และกฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญประเภทปกติ ประเภทเร่งด่วนให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายใน
8 เดือน ส่วนประเภทปกติให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี นับว่ากฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง 8 เรื่องเป็นกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของ
การปฏิรูปการเมือง จึงนับว่าเป็นประโยชน์สำคัญของการมีกฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญ ทำให้รัฐธรรมนูญมีความสั้น กระชับ และเข้าใจง่าย